

දේශගුණය වෙනස් වීමට අනුවර්තනය වීම සඳහා වැව් ඵල්ලංගා පරිසර පද්ධතියේ ඇති විභවතාව

ආචාර්ය ජේ.එම්.එස්.බී. ජයසුන්දර

සංක්ෂිප්තය

මෑත අනාගතයේදී දේශගුණය වෙනස්වීම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩි ජන සංඛ්‍යාවක් තම ආර්ථික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ජලය හිඟවීමේ ගැටළුවකට මුහුණ දෙනු ඇත. සාම්ප්‍රදායික නවීන අනුවර්තන ක්‍රමෝපායයන්වල මිල අධික වන අතර ඒ නිසාම ඒවා යොදා ගැනීම අපහසුය. පෞරාණික ජල සහායවයට අයත් වැව් ඵල්ලංගා පද්ධතිය හා වැව් පරිසර පද්ධතිය පුනරුත්ථාපනය කිරීම මේ සඳහා විශාල විභවතාවක් දක්වයි. අතීතයේ සමාජ ආර්ථික අවශ්‍යතාවයන් සඳහා විශේෂයෙන්ම ජල අවශ්‍යතාවයන් සඳහා නිර්මාණය කරන ලද වැව් ඵල්ලංගා පද්ධතිය තිරසාර මෙන්ම අඩු පිරිවැය ඇති දියුණු තාක්ෂණයකි. වැව් පරිසර පද්ධතිය ක්‍රමවත්ව පවත්වාගෙන යාම මඟින් තිරසාර පැවැත්ම තහවුරු කොට ඇත. මෙම පර්යේෂණය මඟින් වැව් පරිසර පද්ධතියේ අංග හඳුනා ගෙන ඇත. වැව් ඵල්ලංගා පද්ධතිය "කුළු වැව්", කුඩා වැව්, ක්ෂුද්‍ර ඵල්ලංගා, මධ්‍ය ඵල්ලංගා, මහා ඵල්ලංගා යනාදිය ඒවාට ආවේණික විශේෂ ලක්ෂණ වලින් සමන්විතය. වැව් පරිසර පද්ධතියක ජලාධාරය, වැව හා ජල සම්පාදන ව්‍යාප්තිය අතර පරිමාණයේ නිශ්චිත අනුපාතයක් පවතී. වැව් පරිසර පද්ධතියේ අංග නවයක් හා එම අංගවලින් සිදුවන සමාජ ආර්ථික හා පාරිසරික කාර්යයන් වෙත වෙනම හඳුනාගෙන ඇත.

නවීන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් නිසා මෙම ඵල්ලංගා හා වැව් පරිසර පද්ධති පුනරුත්ථාපනය කිරීම තරමක් සංකීර්ණ වී ඇත. එහෙත් පද්ධති ප්‍රවේශය පිළිබඳව අවබෝධය පුළුල් වීමත් දේශගුණය වෙනස් වීම නිසා ඇතිවන ගැඹුරු පාරිසරික වෙනස්කම්වලට එම පද්ධති සංකල්පයේ ඇති අදාළත්වය පිළිබඳ අවබෝධය පුළුල් වීමත් නිසා ඵල්ලංගාව වඩා සැලකිල්ලට ලක්වෙමින් තිබේ. මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව ඉහත කී ඵල්ලංගා හා පරිසර පද්ධති වල ස්වභාවයන් පිළිබඳ තොරතුරු විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කරයි.